

6

A NAGY-KÁROLYI REF. EGYHÁZMEGYE
1880. október 15-ik napján
NAGY-KÁROLYBAN TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Egyházi részről:

Szilágyi Lajos, esperest,

mint elnökök.

Világi részről:

Kulin Imre, s. gondnok,

Segesvári József, főjegyző,
Kubinyi Károly,
Biró Károly,
Ujlaki Gábor, papi,
Lövey Pál, aljegyző.

Szilágyi Antal,
gr. Degenfeld József,
világi tanácsbírák.

Továbbá: Asztalos György, Nagy Gáspár, Csighy Ferencz, Uray József, Vityi Bertalan, Lengyel Pál, Balajthy János, Kovács Zsigmond, Kémeri Ödön, Lányi Kálmán, Szikszay József és Tukacs Lajos lelkészek.

Mint megbízó levéllel ellátott képviselők voltak jelen: Szathmári Zsigmond Szaniszlóról, Nagy Ferencz Kaplonyból, Nagy Gáspár Körtvélyesről, Lengyel Pál, Kiss Mihály K.-Majtényből, Lányi Kálmán, Csizma Gergely Sz.-Miklósról, Balajthy János, Bakó Sándor Irinyből, Sipos Zsigmond és Sipos László Domahidáról.

Ezeken kívül több tanító és más rendű hallgató.

Esperest ur röviden jelezvén e gyűlés főbb tárgyait, a jelenlevőknek szívélyes üdvözlése után a gyűlést megnyitja.

1. Képviselők megbízó levelei bekérletvén:

Levéltárba tétetni rendeltetnek.

2. Esperest ur előadja, miszerint a tavaszi e. m. gyűlés 29. számú végzése értelmében jelen gyűlésnek első és legfőbb tárgyaül tüzetett ki az egyházmegyei lelkészi özvegy-árva gyámintézet módosított alapszabályainak átvizsgálása; miután azonban időközben a főtiszt. egyházkerületről az egyházmegyénket illető államsegély-összeg leküldetett s ez alkalommal kiosztandó lészen: annál fogva kérdi, ha vajon a közgyűlés nem akarja-e, e kiosztást a nevezett alapszabályoknak kissé hosszabb időt igénylő tárgyalása előtt megejteni?

Nem csak azért, mert mult gyűlésünk fent idézett végzése értelmében jelen gyűlés első tárgyaül határozottan a gyámintézeti alapszabályok tárgyalása van kitűzve, hanem azért is, mert az államsegély kiosztása után a különben sem nagy számmal jelenlevő gyűléstagok közül többen eltávozhattának: tehát tárgyalás végett először is a gyámintézet alapszabályai vétetnek fel.

3. Olvastatott az egyházmegye papi özvegy-árva gyámintézet alapszabályai módosításának tervjavaslata, mely is a közgyűlésünk által rajta tett némely változtatások és igazítások után következőkben állapittatott meg:

A n.-károlyi helv. hitv. egyházmegye papi özvegy-árva gyámintézetének módosított alapszabályai.

I. SZAKASZ.

Az intézet alakulása, célja és alapja.

1. §. Az intézet kötelezett tagja minden rendes lelkész, ki az egyházmegyében hivatalt visel.
 2. §. A lelkészek jövedelmekre való tekintettel IV. osztályba soroztatnak u. m.:
I. sz. osztályba: Szamoszeg, Ny.-Megyes, M.-Szalka, Börvely.
II. sz. osztályba: N.-Ecsed, Dobra, Er-Körtvélyes, Fábánháza, János, Vitka, Olecsa, Gebe, End-réd, N.-Károly, Apáti, Genes, Geres, Hodász, IR.
 - III. sz. osztályba: N.-Dobos, Comaköz, Járm, Szaniszló, Mék, Bere, K.-Majtény, K.-Daróc.
 - IV. osztályba: Dengeleg, Iriny, Kaplony, Domahida, Sz.-Miklós, Pályi, Papos, Parasnya.
- Az első osztálybeli lelkész fizet az intézet pénztárába évenként 16, a második osztálybeli 12, harmadik osztálybeli 8, negyedik osztálybeli 4 forint.
3. §. Ha valamelyik lelkész évi illetékét pontosan nem fizetné: azt lelkészi fizetéséből az egyház gondnoka az esperest rendeltetvére köteles visszatartani s egyházlátogatás alkalmával a látogató küldöttségnek átadni, ha pedig az ily lelkész államségélyben részesül, azon esetben segély-juttalékból fog az levonatni.
 4. §. A kegyeleti évben az évi díjat jövedelmük arányához képest azok fizetik, kik időszert az jövedelmet élvezik, valamint ez arányban fizet a nyugalmazott lelkész is.

II. SZAKASZ.

Az intézet alapjáról.

5. §. Az évi díjakon vagy betéti illetékeken kívül, melyek a lelkészekről, a pénztárnok kimutatása nyomán, az egyházlátogató küldöttség által beszedendők, s a látogatás bevégeztével a pénztárnoknak haladéktalanul átazamolandók lesznek, — az intézet alapitókijét képezik még:
a.) A kegyes jötevők által eddigre tett, vagy ezután teendő alapítványok, kegyadományok és hagyományok, melyek időnként vagy közszépben, vagy ingó s ingatlan vagyonban, vagy pedig formaszert kötelezővényben ajánlottak s ajánlatnak fel.
b.) Az ugynevezett eszoka év rész — s a kegyeleti és egész jövedelme azon egyházakban, hol a lelkész özvegy és árva hátrahagyása nélkül halt el, amikor is a hivatali kiszolgáltatásról, helyettes lelkészről s annak betátsa szerinti illető díjazásáról az egyházmegye gondoskodik.
c.) Az e czérra lélekszám után kivett, s minden egyházból az egyházlátogató küldöttségnek évenként pontosan beszoigáltatandó $\frac{1}{2}$ — fél krockból, — valamint a 3 nagy ünnepe másodnapjának reggelén e czérra történt kihirdetés folytán a perselyből, — ugyszinte az esperesti felhívás folytán gyűjtendő termények értékesítéséből befolyandó s egyházlátogatás végeztével a pénztárnoknak átazamolandó összegek.
d.) Egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyvei foleségének elárutásából begyűlendő összegek.
e.) A segédlelkészek által — ily minőségben — egyszer mindenkorra fizetendő 2 frt.
f.) Végre azon segélyösszeg, mely e czérra az államségélyből a főtiszteletti egyházkerületről évenként leküldetik.

III. SZAKASZ.

A gyámintézet kormányzása.

6. §. A gyámintézet kormányzása — s javainak kezelésére 3 egymás fölébe állított testület van hivatala u. m.:
a.) Az egyházközégi 3 tagu választmány.
b.) Az egyházmegyei 6 tagu gyámintézeti választmány.
c.) Az egyházmegyei közgyűlés.
7. §. Az egyház-közégi választmány áll az egyes egyházközsegekben 3 évre választandó s a lelkész elnöksége alatt működő 3 tagból, amely választmány kötelessége a 3 nagy ünnepe alatt történt kihirdetés vagy más jótékony adakozás folytán bejött legesekélyebb adományt is átvenni, jegyzőkönyvbe vezetni, s egyházlátogatás alkalmával ellonyugta mellett, a küldöttségnek átadni s minden megengedhető utat és módot felhasználni az intézet tőkéje gyarapítására. — E választmány minden újév reggelén, az előző évről a kegyes adakozók neveit s ajánlatait mennyiségét a gyűlékezést előtt nyilvántartás végett köztudomásra hozni köteles.
8. §. Az egyházmegyei választmány egy lelkész elnöksége alatt áll még négy tagból és egy pénztárnokból, ki a választmányi ülésen szavazattal nem bír. Kebeleiből két ellenőrt választ, kik a pénzt és levéltárt az elnökkel ellenőrzik; jegyzőjét ülésenként kebeleiből választja. — Választatnak minnyian az e. m. közgyűlés által 6 évre. E választmány tagjai sem az esperest, sem a consistorium tagjai, — kik a választmány felett állanak, nem lehetnek, — kivéve a pénztárnokot, — mint aki szavazati joggal egy sem bír.
9. §. Mindezen hivatalnokok teendőiket ingyen teljesítik, csupán az előfogat és némi irodai költség állapittatik meg részükre.
10. §. A választmány ülését rendszerint évenként egyszer tartja t. i. a tavaszi egyházmegyei gyűlést megelőző napon s ugyanazon helyen; azonban az elnök a választmányt, ha ennek szükségét látja rendkívüli időben is, annyiszor amennyiszor összehívhatja.
11. §. A pénztárnok az előző évben átvett minden pénzről s ugy az alapitók állásáról, mint a kamathatárlékokról a választmány elébe kimerítő jelentést tesz, mely jelentést az elnök a választmány jegyzőkönyvébe kíséretében az egyházmegyei gyűlés elébe terjeszt.

12. §. A pénztárnok a kezelése alatti pénzürl a választmánynak s ennek közbejöttével az egyházmegyei gyűlésnek felelős. A választmányának joga és kötelessége a pénztárt bármikor — véletlen — is megvizsgálni s annak állásáról magának biztos tudomást szerezni.
13. §. A gyámintézethez tartozó minden okmányok, kötelevek, hivatalos levelezések, bevégzett jegyzőkönyvek és számadások a gyámintézet levéltárában tartatnak kétős zár alatt, mely levéltár az elnöknek lesz letéve, egyik kulcsa az egyik, másik kulcsa a másik ellenőrnél őriztetvén.
14. §. Az egyházmegyei közgyűlés az intézet szabályszerű ügykezelése feletti felelősségét és ellenőrködését az egyházmegyei tanács (consistorium) által gyakorolja, melynek elnöke az esperest és segédgondnok. Ez az egyházmegyei gyámintézeti választmány jelentése alapján az intézet évi állapotáról és számadásairól hivatalos tudomást szerez: az intézet pénzürejét tőkében és kamatokban, a lefolyt év kezdetéről és végéről számkönyvben összehasonlítja — felülvizsgálja, — továbbá a visszafizetett s viszont kiadott tőkéket, a befolyt kamatokat az ezekből kiosztott segélyösszegeket, a kamatmaradványt, a netalán kamathatárlékokat részletező; ugyszinte az intézet vagyonnak kik és minő adomány vagy más bevétel által történt gyarapodását jelző s az egy vagy más czérra szükségessé vált kiadásokat is magában foglaló kimutatást jegyzőkönyvbe veteti: a netalán felmerülő szabályellenes figyelmetlen elrendben a fennálló szabályok értelmében intézkedik s a gyámintézeti választmány szabályellenes eljárása vagy a pénztár kezelése ellen netalán beadandó panaszok tárgyában első bírósági ítéletet mond. — Végre a gyámintézet iránt a folytonos részvételt észlezi, újabb jövedelem-források felfedését s megnyitását eszközli; tetemesebb áldozattevők s elhunyt hagyományozók neveit, méltányol elismeréssel jegyzőkönyvileg megőrökíti.

IV. SZAKASZ.

A kölcsönkérés és adás szabályai.

15. §. Az intézet pénztárából kölcsön adatik első sorban egyedül kebelebeli lelképásztoroknak és egyházaknak; második sorban magánfeleknek is, csakogy első helyen leendő betáblázás, vagy értékpapírral általi biztosítás mellett.
16. §. A kebelebeli rendes lelkészek is a gyámintézettől csak 100 frt összegig kölcsönözhetnek és erre az egyházak felett előnyvel bírnak, azonban csak a kezelő választmány által elfogadott, kifogástalan két kezes által aláírt kötvényre. Magasabb összeg csak azon esetben kölcsönözhetik, ha az akár ingatlan vagyonra leendő betáblázás, akár rendes árfolyamban levő értékpapír letétele által biztosítottak, az árfolyam eséséből származó veszteség mindenkor a kölcsöntevő felett terhelvén; miért is az ily értékpapírokra kölcsön csak folyó értékük $\frac{1}{2}$ részéig adható.
17. §. A kebelebeli egyházak, ha kölcsönözni kívánnak, kötvényeket közgyűltésükkel: a lelkész és egyháztanács által aláírt és megpecsételt jegyzőkönyvi kivonathoz foglalt határozattal felszerelve a gyámintézeti választmány elnökéhez lesznek kötelesek előre beadni, s az erre utalványozandó összeg csak az intézet által kiadott s a gondnok és egyháztanács aláírásával és pecsétjével megerősített kötvényre adatik ki, a pénztárnok által, mely kötvényben az egyház ingatlan birtoka lekötendő leszén.
18. §. Ha a pénztárban levő pénzkészlet ápril 24-ig kölcsönként a fentebbi módozatok szerint ki nem vétetnek: az egész bentmaradt összeg, mint betét takarékpénztárban, vagy népbankban lesz elhelyezendő.
19. §. A tőke akkor válik esedékesé, midőn a kötvény lejár, a kamat pedig, mely lelkészekről 6%, — egyházaktól a más magánsoktól pedig 8%-ban állapittatik meg, minden évben egyházlátogatás alkalmával lesz — különbeni tőke felmondás terhe alatt előlegesen fizetendő.
20. §. Pénztárnok a rendes lelkészeknek, a megszabott összegig és feltételek alatt bármikor, — az egyházaknak pedig az elnök utalványára kisebb összegeket — a választmány utólagos jóváhagyása reményében kölcsönözhet.
21. §. Mindezen lelkészeknél, egyházaknál és magánfeleknel, hol a kölcsönvett tőke teljes biztonságban van és a kamat pontosan fizetettik: a kölcsön továbbra is megazgatik; ahol pedig a kellő biztonság megszűnik, vagy a kamat pontosan nem fizetettik, ott a tőke azonnal felmondatik s szöper utján bevétetik, vagy ha a kölcsönző fél államsegélyt élvezne, abból levonatni, illetőleg örökszittetik.
22. §. Az elhalt részvényes lelkészek örökösöitől még a csonka és kegyeleti évek tartama alatt lesz a kölcsöntőke kamataival együtt beveendő, s ha ez másként eszközölhető nem lenne, a választmány elnökének megkeresésére az esperest által az illető örökösök egyházi jövedelméből sőt szükség esetén egyéb ingó vagy ingatlan javaikból is lefoglalandó.

V. SZAKASZ.

Az özvegyek és árvak segélyezéséről.

23. §. Mihelyt ez alapszabályok megerősítést nyernek: az intézet a segélyezést azonnal megkezdi.
24. §. A segélyezés a kegyeleti év után lép hatályba a gyámolítandó özvegyet és árva vagy árvaakat illetőleg.
25. §. Az intézet segélyéből részesül az özvegy, míg elhalt férje nevé viseli, — a fiak és leányok pedig 24 éves korukig; de ha a fiú állandó keresetmódhoz jutott, vagy a leányok már előbb férjhez mentek: a segélyezés azonnal megszűnik. Testi vagy lelki nyomorékok, keresetdélptelen, vagyontalan árvak holtig segélyezendők.
26. §. Az özvegyeknek azon évről, melyben férjhezmentek, egész járandóságuk kiadatik.
27. §. A segély csak a részvényes lelkész özvegye és árvaára terjed ki, — testvérek vagy rokonok abban nem részesülhetnek.
28. §. Hivataláról véglegesen lemondott lelkészeknek, ha az évi díjuztást folytonosan teljesíti, özvegye és gyermekei a segélyben részesülnek; ha pedig más egyházmegyébe költözött át a lelkész: a gyámintézethez való minden jogairól és igényeiről lemondottnak tekintetik.
29. §. Véglegesen elmozdított lelkész saját személyét illetőleg segélyre nem számolhat, sőt a netalán nála levő kölcsöntőke azonnal behajtatik s ha önálló keresethez jut, gyermekei sem részesülhetnek halála után segélyezésben.

30. §. A segély állani fog az alapítke összes kamatainak a segélyezendő családtagok száma között eszközt egyenaranyu felosztásából, — miután az évi járulékok $\frac{1}{4}$ -de és a kezelési költség a kamatok összegéből előre levonatot — minden özvegy két árva számban számíttatván.

31. §. Ha egy évben egy árva családnál több nem lenne segélyezendő; az a fentebbi §-ban megjelölt évi jövedelem $\frac{1}{2}$ -nél nagyobb segélyben nem részesülhet.

32. §. Ha csak egy özvegy lenne árva nélkül még most 100 (száz) forintnál több nem adhatik segélyképen.

33. §. Az itt meghatározott segélyosztásra nézve az alapszabály, — a gyámolítandók hátrányára soha és semmi esetben sem módosítható.

34. A segélyosztás minden évben a tavaszi egyházmegyei gyűlés után, április 24-én történik.

35. §. A segélyezéskor minden segélyezendő a maga életben létét, az árva pedig életkorát illető lelkése által tartozik igazolni, ki az igazolványt köteles leendő ingyen kiállítani, melynek felmutatása után, előre elkészített nyugtára a segélyt a pénztárnoktól felveheti.

36. §. Ki illetékét egy év lefolyása alatt is fel nem venné: az alapítkéhez csatoltatik s a segélyezendő részére $\frac{6}{100}$ kamatra gyűmölösözés végett kiadatik.

37. §. Ha a gyámintézet az egyházmegyében valamikor akármikor elköltöztetése, vagy megaszúnnak: az intézeti vagyon hová fordítása felett az egyházmegyei közgyűlés fog határozni.

38. §. Ezen alapszabályok az egyházmegyei közgyűlés megerősítése után azonnal életbe lépnek s minden az egyházmegyében szolgáló rendes lelkész az intézet köteles tagjainak tekintetű s részére az alapszabályok egy nyomott példánya megküldetik.

Az ekként módosított és megállapított alapszabályok közgyűlésünk által elfogadtatván és megerősítettvén: a régibb alapszabályok hatályon kívül vétetnek s az intézethe lépés mai naptól kezdve minden lelkészre nézve kötelezőleg kimondatik: ez alapszabályok az intézeti pénztár terhére kinyomtatni, s egy-egy példányban minden lelkésznek megküldetni rendeltetik.

4. Esperest ur az egyházmegyei gyámintézet választmány megalakítására felhívja a közgyűlést.

E választmány következőleg alakított meg: elnök Asztalos György, n.-károlyi lelkész; tagok papi részről: Bajza István gencsi, Uray József csomaközi, Vityi Bertalan berei lelkészek; világi részről: Uramovics Sándor csomaközi lakos; pénztárnok: Bíró Károly bürevéi lelkész. Mely választásról nevezettek midőn jelen jegyzőkönyvi szám megküldésével értesítendő lesznek, — s miközben az alapszabály értelmében leendő megkezdésére felhívtnak, — egyszersmind aziránt is utasítottak, hogy az intézet vagyoni állását feltűntető számadásokban a gyámintézet régibb tagjai által ezideig befizetett tagsági díjaik összegét külön-külön mutassák ki.

5. A gyámintézeti alapszabály módosítása iránt az 1877. évi őszi e. m. gyűlésre beterjesztett emlékiratnak a régibb intézeti tagok érdeke megóvása szempontjából tett következő javaslata: „a régibb tagok által befizetett tagsági díjak az intézet közös természetű tőkéjéül különíttessék el s azoknak vagy adassék vissza, vagy pedig a módosított alapszabály szerint reájok eső évi illetékeik törlesztésére fordíttassék” — elfogadtatván.

A gyámintézet régibb tagjai által jelen évig befizetett tagsági díjak — ide nem értve azok kamatait — az intézet javára nagylelkűleg lemondottak — az intézet közös természetű alapjától elkülönítve, mint az ő magán tulajdonuk pénztárálag külön kezeltetni s kinek-kinek az általa befizetni köteles évi illetékek törlesztésére fordíttatni rendeltetik. Ha pedig előbb elhalnának, mint az általuk befizetett összeg évi illetékeik törlesztésére teljesen felhasználtnak: azon esetben a fel nem használt részlet örökösöknek visszaadatik.

6. Az újabb elfogadott alapszabály szerint a gyámintézet tagjainak kizárólag az egyházmegye rendes lelkészei vétetvén fel, kérdése tetetett: vajon Pöcsik Endre olcsvai tanító, ki a gyámintézetbe a régibb alapszabályok keletkezésékor azonnal belépett s a reá esett részvény teljes befizetése által az intézetnek törvényes tagja lett, — az új alapszabályval szemben meghagyatik-e továbbra is az intézet tagjai sorában, vagy pedig az intézetből befizetett részvénye visszaadásával kizaratik, — és ha meghagyatik: az évi illeték mily arány szerint lesz általa fizetendő, s halála esetén özvegye és árvaia mily arányban segélyezendő?

Mint hogy Pöcsik Endre olcsvai tanító az újabb időben felállított országos tanítói nyug- és gyámintézetbe — melyre való tekintetből lettek egyedül a tanítók az e. m. gyámintézetből kizarva — életkoránál fogva már be nem léphetett, — főként pedig mivel az alapszabályok módosítása az ő intézeti tagsághoz való jogát kérdésessé annyival kevésbé teheti, mert a régebben érvényben állott alapszabályok szerinti részvénydíjat teljesen lefizette: annál fogva az intézetnek továbbra is tagja marad; az évi illeték,

vagy díjizetésre nézve a IV-ik osztályba soroztatik. — özvegye és árva segélyezésére nézve pedig — a segélyezési arány tekintetében — a régibb alapszabály ide vonatkozó intézkedése változatlanul fentartatik.

7. Olvastatott a dobrai egyház kölcsön-takarék-magtára alapszabályainak átvizsgálásával megbízott küldöttség véleményes jelentése, melyszerint bár az alapszabályban semmi kifogás alá eső határozat nem foglaltatik, azonban minthogy nincs meghatározva az, hogy a határidőre be nem fizetett kamatok után illeti-e kamat a magtárt, vagy nem, — és ha illeti, mely időponttól számíttatik a kamatok kamatja, — avagy a kamat esetében is csak az eredetileg kikölcsönzött tőke után jár-e, mely meghatározás az esetleges peres esetek folytán felmerülő kérdések helyes elbírállatása szempontjából multhatatlanul szükséges: az egyháztanácsot az alapszabályoknak egy ily értelemben szerkesztendő ponttal való kiegészítésére utasítani, s az így kiegészített alapszabályokat egyházmegyei megerősítéssel elláthatónak lenni véleményezi.

Küldöttség véleménye elfogadtatván, az alapszabály-tervezet a dobrai egyháztanácshoz azon utasítással tétetik vissza, hogy azt egy ily értelemben szerkesztendő ponttal kiegészítve megerősítés végett a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre terjeszse be.

8. Esperest ur jelenti, hogy a tavaszi egyházmegyei gyűlés óta a halálozás által megüresedett parasznyi és szaniszlói lelkesi állomások szabályszerű választás után betöltetettek, — előbbi állomásra Darcsi Bertalan bökényi rendes lelkész, utóbbira Kémeri Odón gálos-petri segédlelkész választatván meg rendes lelkészül, s miután felszólalás egyik választás ellen sem történt: általa mindkettő megerősítettetik.

Helyeslő tudomásul vétetik.

9. Olvastatott a n.-ecsedí egyháztanácsnak főtisztelt püspök ur két rendbeli leirata folytán, az egyházért a n.-károlyi takarékpénztárnál kezességét vállalt s végrehajtás alatt álló Bolyáki András és érdektársai ügyében f. évi május 17-kén felvett s főtiszt. püspök urhoz felterjesztett jegyzőkönyve, melyben a kezesek követelt adósságot az egyház terhéül el nem ismeri, mert — amint azt az adósság keletkezésének történeténél részletesen előadja — nevezett kezesek a takarékpénztári kölcsönt nem az egyház megbízásából, s nem az egyház érdekében, hanem azon egyes egyháztagok érdekében kötötték, kik az 1869-ik évben „templomtető építési költség” czimén reájok kivetett s általuk el is fogadott 35 frtnyi adósságaikat a kiszabott időre befizetni nem tudták, s a kölcsönt nem is az egyház, hanem Ecsed község nevében kötötték, mert nevezett kezesek e kölcsön-ügylet rendezése körül, mint egészen saját ügyök körül jártak el, mivel mind a kölcsön fedezetül szolgáló tartozásokat, az egyházi és polgári előjáróság mellőzésével saját magok által magok közül választott kezelőik által szedették; mind a takarékpénztári törlesztéseket magok eszközölték, az önként nem fizető adósságok saját felperesítéskor alatt beperesítették, a befolyt pénzeket, senkinek rólok számat nem adva, tetszésük szerinti helyre fordították, a kezeségből magok közül többeket kibocsátottak, másokkal helyettesítvén azokat, s ez önkényes eljárást folytattak mindaddig, míg a takarékpénztári adósságot rendesen törlesztették s csak mikor a takarékpénztár által beperesítették: kérelmeztek az egyházmegyét, hogy az egyház a rájuk követelt adósság kifizetésére kötelezzessék.

Bárha ezek szerint az egyháztanács nem ismerhette jogos kötelességének a kölcsön-ügy tisztába hozását: mindazon által az egyházmegye rendelte folytán azonnal intézkedett, mind a kezesek ellen elrendelt végrehajtás beszüntetése, mind a takarékpénztári követelés törlesztése iránt; — azonban czélt a legjobb akarat mellett sem érhetett, mert bár mindazon egyháztagokat, kik a kezesek kimutatása szerint templomtető-építési tartozásaikkal hátralékban voltak beperesítették, de minthogy az adóssok nagyobb részén a követelt összeg épen a kezesek hanyag eljárása következtében előállott okok miatt bevehető nem volt: a takarékpénztári adósság törlesztését ez uton nem eszközölhetette. — De akadályozva volt ez adósság tisztázásában azáltal is, hogy nem sikerült kipuhatolnia, hogy mi módon állott elő azon nagy különbözet, mely a takarékpénztár részére bíróilag megítélt követelés összege, s a kezesek számadása szerint fentlevő tartozási összeg között mutatkozott. Ugyanis, bár a kezesek a 7000 frt kölcsönből 6666 frt tőketartozás visszafizetését igazolták, a takarékpénztár részére mégis 1800 frt tőketartozás lett bíróilag megítélve.

Ezzel kapcsolatosan olvastatott főtisztelt püspök ur kijelölése folytán esperest ur által Bolyáki András és érdektársai, mint kezesek ügyének helyszínén eszközöndő megvizsgálására kinevezett küldöttség jegyzőkönyve s véleményes jelentése, melyszerint küldöttség azon indokból, mivel az egyházért jótállást vállalt kezeseket már csak két heti időtartam választá el attól, hogy összes lefoglalt javaik elárvereztessenek, működését első sorban oda irányozta, hogy az egyház által a kezeseknek gyors segély nyújtassék, illetőleg az ellenök megítélt követelésből a végrehajtás határidejének letelése előtt legalább a mint-

egy 1000 frtot tevő késedelmi kamat és perköltség az egyház által kifizetessék. A sürgősség szükséges ezer frt előállítására nézve ugyanis javaslatba hozá az egyháztanácsnak, — s midőn ez magát a kérdésben határozni illetéktelennek jelenté ki, az e célból egybehívott egyetemes egyházi gyűlésnek, hogy az a 400-at meghaladó befizető egyháztagoktól fejenként 2 frt 50 kr-ával a lehető rövid idő alatt szedessék be, s midőn e javaslat elfogadására a legbüzsőbb ügykezet mellett sem bírhatta rá az egyháztagokat: azon kérdést vette vizsgálat alá, hogy vajon a kezesek ellen megítélt takarékpénztári követelésre nézve a kezesekkel szemben van-e az egyháznak fizetési kötelezettsége? Minthogy pedig e kérdést a takarékpénztári követelés eredetének ismerete nélkül helyesen és alaposan elbírálni nem lehetett: az egyháztanácsot az ide vonatkozó határozat felmutatására hívta fel. De mivel az egyháztanács felmutatott jegyzőkönyvében erre vonatkozólag semminemű feljegyzést, vagy határozatot nem talált: a kölcsön eredete iránt a jelenvolt egyháztanácsosokat s tagokat hallgatta ki, — kiknek egyhangulag tett következő nyilatkozatukból „hogy az egyház részére 7000 frtnak kölcsön utján beszerzése közönséges egyházi gyűlésben lett elhatározva, s a kérdéses 7000 frt a n.-károlyi takarékpénztárból 12 egyháztag jóállása mellett e határozat folytán vétetett fel”, minden kétséget kizárólag kitűnt, hogy a kezesek ellen megítélt takarékpénztári követelés egyedül és kizárólag az egyházat terheli és hogy a kezeseknek a takarékpénztár által rajtok végrehajtandó összegekre nézve az egyház teljes vagyoni felelősséggel tartozik.

Bár e szerint a takarékpénztári követelés fizetési kötelezettsége kérdésének kire tartozandósága teljesen tisztázva van: mindazon által a n.-ecsedí egyház tagjai a kezesek követelt adósság fizetésére mindaddig nem lesznek rábíráthatók, valamaddig a templomtető építésére az egyháztagokra eredetileg kivetett összeg s a takarékpénztárból felkölcsönözött 7000 frtra vonatkozó számadások tisztába hozva nem lesznek, — ugyanazért küldöttség e számadások mielőbbi elintézését a legsürgősebb teendőnek jelenti ki.

Egyszersmind a takarékpénztári követelés mennyiségének kérdését is kellő világosságra helyezi, amennyiben a takarékpénztár igazgatósága által kiszolgáltatott hiteles kimutatás alapján bejelenti, hogy a kezesek, illetve az egyház elleni követelése a takarékpénztárnak nem 344 frt, mint azt az egyháztanács május 17-én felvett jegyzőkönyvében kimutatni igyekszik, — hanem 1700 frt s járulékaik erejéig áll fenn.

Végül megítélését jelenti ki küldöttség azon rendeltetés felett, melyet a n.-ecsedí egyház ügyének intézése körül tapasztalt, mennyiben az egyháztanács jegyzőkönyvében még azon nagy fontosságú határozat sem található fel, melyszerint az egyháztagok egyetemes egyházi czélra 14000 frt erejéig lett megadótatva, s e rendetlen eljárásban veli egyik okát feltalálni azon sok kellemetlenséget okozott zavarnak, mely a takarékpénztári kölcsön ugye miatt ezideig felmerült.

Ugyancsak olvastott az 1878-ik év június 30-án N.-Ecsedben működött küldöttség véleménye folytán az 1879-ik év április 3-án tartott egyházmegyei gyűlés 30. számú végzésében, a n.-károlyi takarékpénztárnál az egyházért jóállást vállalt s végrehajtás alatt álló kezesek ügyének, Szücs József és Murguly Sándor kérvényeinek felülvizsgálására ki-nevezett küldöttség jelentése, melyben Szücs András pénzkezelő számadására vonatkozólag előadja, hogy bár az egyháztanács Szücs András számadása kiadási tételeit teljesen vissza-utasította s bár első tekintetre küldöttség is úgy találta, hogy Szücs András az általa kezelt pénzeket nem közvetlen rendeltetése helyére fordította, — de mivel a vizsgálat folyamán meggyőződött, hogy a Szücs András számadásában felmutatott kiadások — egynehány a küldöttség által is visszautasított tétel kivételével — a takarékpénztári kölcsön utazási és perköltségeire lettek kiadva: az egyháztanács elutasító végzése mellőzésével Szücs András számadását felülvizsgálta s az építkezési pénztár javára nem öt, ki időközileg elhalt, hanem az ő örököseit 89 frt erejéig elmarasztalta s ez összegnek az építkezési pénztárba való azonnali beszállítására beperesítés terhe alatt utasította.

Jelenti továbbá, hogy Bolyáki Andrást az egyháztanács által ellene megállapított 225 frtban elmarasztalhatónak nem találta, mivel 1871-ik évi gondnoki számadása, hol ez összeget elszámolni akarta, az egyháztanács által ezideig sem lett megvizsgálva.

Szücs József volt gondnok javára, az általa elfogadtatni kérelmezett 223 frt 77 krnyi összeget az egyháztanács végzése értelmében elfogadta, s az 1878. évi vizsgálat alkalmával terhére kimutatott 352 frt 2 kr, 128 frt 25 kr-ral helyesbítette, s ez összegnek az építkezési pénztárba való azonnali beszállítására szigoruan utasította.

Murguly Sándor volt gondnok hasontárgyu kérvényét visszautasította, mert a javára elfogadtatni kérelmezett 753 frt 25 krnyi összegből 20 frt 59 kr. már az 1878-ik évi számadása alkalmával küldöttség által javára elszámoltatott, a fentmaradt 732 frt 66 krnyi összeget pedig nem a számadása bevételi rovatába bevezetett 7000 frtos takarékpénztári első kölcsön, hanem azon második 720 frtos takarékpénztári kölcsön törlesztésére

használta, melyet megvizsgált gondnoki számadása bevételei közül kihagyott, mint ez a takarékpénztári kimutatásból kitűnik. — Ugyancsak e takarékpénztári kimutás alapján az 1878. évi számadása alkalmával terhére kimutatott 156 frt 66 krnyi összeg is 193 frt 23 kr-ral helyesbítetett, mert azon 394 frt és 14 krnyi összeggel, melyet az 1878-ik évi számadáskor felmutatott nyugta szerint a takarékpénztárba fizetett, a 7000 frtos kölcsönből csak 357 frt 57 kr-ot törlesztett, 36 frt 57 kr pedig azon harmadik 290 frtos kölcsönből törlesztetett, melyet megvizsgált számadása bevételei közül hasonlóan kihagyott.

Az egyházért jóállást vállalt kezeseknek a kezesesség kötelezettsége alól való felmentése végett, a templomtető építésére kivetett pénzzel tartozásban levő egyháztagokat küldöttség egyenként kihallgatta s adósságaik mennyiségét s azt, hogy ma már tőlük nemcsak az eredetileg kivetett tőke, hanem annak mai napig járó 10%-tőli kamatos-kamatja is követeltetik előtőlük kijelentette s tartozásaik mielőbbi befizetésére utasította, — egyszersmind pedig a tartozások mielőbbi behajtása végett az egyháztanács meghallgatásával az egyházmegye utólagos jóváhagyása reményében Bolyáki András egyik kezest számadási kötelezettséggel pénzkezelőnek kinevezte, s a tartozások behajtására ugy őt, mint az egyháztanácsot felelősség terhe alatt utasította.

Mennyiben pedig ezen alap, mely 10%-li kamatos-kamatokkal együtt is csak 3799 frtot teszen a kezesek, — illetve az egyház ellen követelésbe tett adósság fedezésére elégtelen: a fedezetben maradt adósság alapjául második sorban, az egyháztanács ajánlata folytán azon egyháztagok templomtető építési költség címén leendő megadótatását jelölő ki, kik az 1869-ik évi kivétel alkalmával, mint nem önálló egyháztagok e czimen megadótatva nem voltak, s az egyháztanácsot ez ügyben intézkedésre hívta fel.

Továbbá Bolyáki András volt egyházi gondnok abbeli kérvényét, hogy 1871-ik évi gondnoki számadását — mely az egyháztanács által az ő többszöri kérése és sürgötése daczára ez ideig sem lett megvizsgálva — küldöttség vizsgálná meg, ez utóbbit az egyházi előjárásához azon utasítással tette át, hogy e számadás lehető rövid idő alatti megvizsgálását szoros kötelezettségnek tekintse.

Nyíri András és érdektársait, mennyiben okmányilag nem igazolták, hogy az egyház által részökre kifizetett 1945 frtot az egyházért vállalt kezesesség folytán csanálós lakos Szemü József ek valóssággal kifizették: küldöttség a szükséges okmány becsatolására utasította.

Végül, mennyiben a templomtető-építési pénzzel tartozásban levő egyháztagok beperesítésével megbízott Éles Béla m.-szalkai s ifj. Szilágyi Antal gebei lakos ügyvédek az általok bevett összegekkel sem az egyháztanácsnak, sem megbízóiknak be nem számoltak, nevezett ügyvédek megszámoltatása iránt az egyházmegye által kér intézkedést tétetni.

Küldöttség jelentése helyesítő tudomásul vétetik és Szücs András volt pénzkezelő számadására, — továbbá Szücs József és Murguly Sándor kérvényére vonatkozó eljárása megerősítették s ugy Szücs András utódai, mint Szücs József és Murguly Sándor a terhére kimutatott összegeknek jelölő: Szücs András utódai **89 frt**; Szücs József **128 frt 25 kr**; Murguly Sándor **193 frt 23 kr**nak az építkezési pénztárba leendő azonnali beszállítására beperesítés terhe alatt közgyűlésünk által is szigoruan utasítottak. — Bolyáki András pénzkezelővé kinevezése azonban, mivel a jelenleg felforgó zavarok jobbra épen azáltal idéztettek elő, hogy a pénzkezelők eljárása felett az egyháztanács kellő ellenőrzést nem gyakorolhatott, — azon kijelentéssel erősítették meg, hogy Bolyáki András pénzkezelő az egyháztanácsal szemben nemcsak számadásra köteleztetik, hanem egyszersmind aziránt is szigoruan utasították, hogy az egyháztanács határozata, vagy a gondnok utalványa nélkül önhatalmulag egyetlen garast is kiadni ne merészelen.

Az egyházi tanács pedig az egyház ügyei intézése körül tanusított azon vetkes hanyagságért, miszerint sem tanácskozásiáról rendes jegyzőkönyvet nem vezet, sem a gondnoki számadásokat évenként meg nem vizsgálja, amidőn a legkomolyabban megrovatik, s jövőben az egyház ügyei körül nagyobb büzsögrre, lelkiismeretesebb eljárásra utasították, egyszersmind a meg nem vizsgált gondnoki számadások négy hét alatti megvizsgálása azon határozott kijelentés mellett tétetik köteleességévé, hogy ellenkező esetben ugy a lelkes, mint az egész egyháztanács hivatalától fel fog függesztetni. — Ha pedig e számadások megvizsgálását e záros határidő alatt, a számadásra kötelezett gondnokok számadástólí vonakodása miatt nem eszközölhetné: az ily esetről az esperesi hivatalhoz azonnal jelentést tenni tartozik.

Utasítottak továbbá az egyháztanács, hogy ugy a kezeseken követelt adósság fedezetlen levő része alapjául általa kijelölt új gazdák megadótat-

tása ügyében haladéktalanul intézkedni, s a templomtető építésére kivett pénzből kintlevő tartozások behajtására pénzkészletnek segédkezet nyújtani, mint a Nyíri András és érdektársai által követelt 1945 frtyi összeget — ha e követelés valósága előtte hitel érdemlőleg igazolva lesz, — nevezetteknek azonnal kifizetni szoros köteletségének ismerje.

Végül minthogy a templomtető építési tartozások nagy része hatósági közreműködés nélkül be nem hajtható; az illetékes közigazgatási hatóságnak e tartozások behajtása iránti megkeresésére, — ugyisint Éles Béla s ifj. Szilágyi Antal ügyvédek megszámoltatása iránti intézkedés megtételére az esperesi hivatal fölkértek.

10. Esperest ur betérjesszi mikép az egyházmegyénket szokott arányban illető államségély-összeg, 913 forint a főtiszt. egyházkerületről hozzá megküldetvén, miután ebből az egyházkerületi pénztárnok részletezett kimutatása szerint 457 frt az e. m. gyámintézetet illeti: a folyamodó egyházak, lelkészek és tanítók közt 456 frt lesz most is, mint a megelőző években segélyként kiosztandó.

A gyámintézetet illető 457 frtnak a gyámintézeti pénztárnokhoz nyugta mellett leendő áttételével n. t. esperest ur megbízatik; az államségély másik felének, vagyis 456 frtnak $\frac{1}{2}$ része, vagyis 152 frt a folyamodó egyházak, — viszont az így fennmaradt 304 frtnak $\frac{2}{3}$ része a folyamodó lelkészek, $\frac{1}{3}$ -da pedig a tanítók közt lesz az eddigi gyakorlat szerint kiosztandó.

11. Államségélyért folyamodnak az egyházak közül: a sz.-miklósi, berei, k.-majtényi, szaniszlói, csomaközi, dengelegi, parasznai, ó-pályi-i, paposi, kaplani, domahidai és irinyi, — összesen 13 egyház.

A lelkészek közül: a sz.-miklósi, k.-daróczi, k.-majtényi, szaniszlai, dengelegi, parasznai, ó-pályi-i, paposi, méri, kaplani, domahidai és irinyi, — összesen 12.

A tanítók közül: a sz.-miklósi, szaniszlai, irinyi, ó-pályi-i, paposi, k.-daróczi, dengelegi, domahidai, irinyi, kisebb bőrvélyi, parasznai tanítók, — összesen 11.

Folyamodó egyházak, lelkészek és tanítók a kérvényekben felhozott indokoknál fogva a segélyezésre mindnyájan méltóknak találtattak. Minél fogva a már megjelölt arány szerint osztva el az államségélyt: jut az egyházaknak egyenkint 11 frt 69 kr; a lelkészeknek 16 frt 83 kr; a tanítóknak 9 frt 27 kr. osztalak, mely osztalékoknak nyugta melletti kiadásával n. t. esperest ur megbízatik.

12. Olvastatott mult ápril havi közgyűlésünk 26, 27, és 28. számú végzése folytán a nagyművű belviszályban élő király-daróczi egyházba első sorban a hiányzó egyháztanács megválasztatása, második sorban pedig a lelkész némely követeléseinek kiegyenlítése tárgyában kimenesztett, s a helyszínen f. évi júl. 9-én, mint az egyházközszéggel eleve tudatott határnapon meg is jelent küldöttségnek esperest urhoz beadott hivatalos jelentése, melyben névszerint elsorolván a küldöttség előtt megjelent, összesen 23 egyháztagot, — előadják, miszerint küldetésük célját az egybegyűlésekkel közölték, miután azonban azok nyilatkozataiból átlátták, hogy Szilágyi Dénes és Szegedy Nagy Sándor kivételével mindnyájan a lelkész ellen a legerősebbek s miután ez ingerültséget tölük kitalálható módon csillapítani, őket józannebb gondolkozásra terelni, hasztalanul iparkodtak; miután hasztalan figyelemztették az ezen viszálykodásból kifolyó szellemi, erkölcsi és anyagi káros következményekre, valamint az egyháztanács megválasztására is siker nélkül hívták fel: annál fogva a küldöttségi tagok, kik magok is gúnyos kifejezésekkel illetettek, nehogy a kilátásban levő személyek ellen intézendő erősebb merénylettekkel az egyházmegye tekintélyét további kisebbítésnek tegyék ki, — felelősökké téve a jelenvoltakat az egyházat érhető minden kárunkért, — a szenvedélytől vezérelt gyűlekezetből távoztak.

Végül megjegyzi a küldöttség, mikép a k.-daróczi egyház ezen elszomorító anarchicus helyzetének megszüntetésére a leggyorsabb és legerősebb intézkedés szükséges, s e végett a négy főlátozó u. m.: Higyed Imre, Szijgyártó Imre, Soós János és Bede Istvánnak, mint akik a többi egyháztagokra terrorizmust gyakorolnak, példás és szigorú megbüntetését hozza javaslatba.

Megbotránkozásal veszi tudomásul közgyűlésünk a k.-daróczi egyház tagjainak, különösen pedig a küldöttségi jelentésben megnevezett lázítóknak az egyházi felsőbbiséggel s annak küldötteivel szemben tanúsított vakmerő és dacos magukviselést s ezért annyival inkább megrója, mert a lelkészek ellen támasztott vádak tárgyában mult ápril havi közgyűlésünk alkalmával az e. m. törvényszék által 11 sz. alatt hozott ítéletet az egyház nem felelve, s így abban látszólag és hallgatóság belenyugodván, ezáltal a viszály megszűntnek volt tekinthető; miután azonban a küldöttség jelenté-

séből kitűnik, hogy az egyenlenség és viszálykodás azon egyház kebelében teljességgel nem szűnt, — de sőt ma is egész erejében fennáll s következményeiben az egyházat hova tovább végromlás felé sodorja: annál fogva komolyan és ünnepélyesen felszólítja még egyszer a k.-daróczi egyház tagjait, hogy ne tegyék maguk lehetetlenné ügyök tisztázását, — lelkészüket pedig felhívja és figyelmezteti, hogy amennyiben e nagyművű viszály élesítése és fentartásában eddigélétalán az ő ingerült, szenvedélyes magaviselete is közrehatott volna, ezután felelő a móltatlanságokat, Krisztus szolgálójához illő önmérséklettel és szelídséggel igyekezzék meg ellenit is megnyerni s vele viszályban élő egyházát mindkettőjük érdekében, az annyira óhajtott béke révpártjához vezérelni.

Egyszersmind, miután küldöttség eljárása és célja ekkép meghusított s a betérjesszett jelentés alapján közgyűlésünk érdemleges határozatot nem hozhat: egy új küldöttség nevezetük ki gr. Degenfeld József v. tanácsbíró elnöke alatt Uray József és Vityi Bertalan lelkészek személyében azon utasítással, hogy ugy az egyháztanács megalakítása s általában a belviszály lecsillapítása érdekében, valamint az előbbi küldöttség által be nem végzett többi függő kérdésekben célhoz jutni igyekezzenek, s eljárásukról jelentéseket az esperesi hivatalhoz mielőbb terjeszték be, mely utóbbi t. i. az esperesi hivatal megbízatik, hogy azon esetben, ha ezen küldöttség sem tudna a függő kérdésekben célhoz jutni, — az egyházi tartozásokat polgári hatóság által hajtassa be.

13. Olvastatott k.-daróczi lelkész Csíghy Ferencnek közgyűlésünkhöz intézett hivatalos jelentése, melyben előadja, mikép az 1878-ik évi egyházlátogató küldöttség utasítása folytán az egyháztanács az egyház mindazon adósaitól, kiknek még addig szabályszerűen kiállított kötelevényük nem volt, oly értelmű követényt vett, hogy tartozásaikat emített évi aug. 20-án lefizetik. Ennek és a lelkész gyakori sürgetésének dacára is azonban az egyháztanács által az adóságok s főleg a kamatok beszedésével megbízott akkori gondnok és pénztárnok, megbízatásukban el nem járván, ennek sajnos következménye az lett, hogy az egyház kint levő pénzének egy része veszélyeztetve van nemcsak, de teljesen el is vesztett.

Majd felsorolja lelkész jelentésében az adósság vagy legalább a kamatok be nem folyásának az egyházra nézve súlyosabb vált következményeit, — jelesül, hogy e miatt nem róvhatta le az egyház az egyházkerületi és megyei közigazgatási törvényes tartozását, melyvel f. évi egyházlátogatás alkalmával adós maradt; e miatt nem fizethette ki az egyházmegyei, valamint a főiskolai pénztárnál levő tartozásainak kamatját sem, ugyisint a főiskola szervezetének átalakítására még 1852-ben tett s számos évi nem fizetés folytán 200 frtról 400 frtra emelkedett ajánlati tartozásának kamatját is már két évről nem törleszthette — nemkülönben az egyházi épületek jelen évi biztosítási díjával, valamint az államadóval is hátrányban van.

Végül megjegyzi, hogy a bejelentést a maga biztosítása s az egyház jól felfogott érdekét célzó intézkedés végett teszi s ajánlja közgyűlésünk figyelmébe.

Megvizsgálás végett ezen ügy is a fentebbi számban kinevezett küldöttséghez, névszerint gr. Degenfeld József, Uray József és Vityi Bertalan urakhoz tétetik át, jelentésök annak idején bevarátván.

14. Olvastatott Bolyáki András n.-ecsedti lakosnak közgyűlésünkhöz beadott kérvénye, melyben panaszodik, miszerint dacára az egyházmegye és a f. évi szeptember 22-én N.-Ecsedben megjelent e. m. küldöttség meghagyásának s ezen meghagyás folytán ő általa mint érdeklített fél által több ízben tett sürgetésnek, sem a lelkész ur, sem az egyháztanács az ő gondnoki számadását megvizsgálja, a kint levő pénzeket beszédeli s ezáltal a templomi adósság ügyét tisztázni nem akarja, hanem valahányszor e tárgyban a lelkész urat megkeresi, az mindannyiszor elutasítja magát. — Minél fogva újból egy küldöttség kinevezését kérelmezi, mely az ő számadását megvizsgálja, a kint levő tartozásokat behajtassa, az egyház tartozását vagy adósságát pedig teherképen az egyház birtokaira bekebeleztesse.

A nagy-ecsedti ügyre vonatkozólag az arról betérjesszett küldöttségi jelentés alapján közgyűlésünk fentebbi 9-ik számú végzésében már intézkedvén: újabb határozatnak s intézkedésnek szükségét nem látja.

15. Olvastatott a n.-károlyi helyi egyháztanácsnak közgyűlésünkhöz beadott kérvénye, melyben Báthory Sándor kisebb titánónak nem ugyan tanítói képessége és szorgalma — mint amely kifogástalan — hanem erkölcsi magaviselete ellen emelnek panaszt, s általánosságban jelezvén az általa elkövetett botrányokat, miután azok ellen sem a lelkész és főgondnok uraknak szép szóval s négy szem közt tett atyai intésök, sem a nevezett tanítónak az egyháztanács előtt több ízben közönségesen lett megdorgáltatása semmit nem használt, sőt ezekre újabb botrányokkal felelt; s miután e botrányok előidézésére nevezett

tanítónak leginkább a városi élet szolgálat alkalmul: kényszerülve érzik magokat Báthory Sándor kisebb tanítónak egy más tanítói állomásra leendő áttételét kérelmezni, hol az ily alkalmak előtte el lévén zárva, megjavulhat s úgy az egyháznak, mint a társadalomnak hasznos tagja lehet.

Megütközéssel s egyszersmind méltó sajnálkozással veszi tudomásul közgyűlésünk egyházmegyénk egyik elismert képessége és szorgalmu iskolatanítójának illetén a közérkölséggel, különösen pedig a tanítói hivatás — és jó példaadással összeférhetlen magaviseletét s midőn komolyan megröjví, különösen azért, hogy sem a lelkész és főgondnok uraknak minden bizonynyal jóakaratu atyai intések, sem az egyháztanács előtt történt többszöri megfédetése semmit sem hajtvá, sőt ezekkel dacolva, a dolgot idáig jutni s tanítói jó hírnevét még szélesebb körben s nagyobb nyilvánosság előtt homályba borulni engedte, — egyszersmind inti és figyelmezteti, hogy addig is, míg az ellene beadott s a beadók hitelességénél fogva minden kétséget kizáró s így vizsgálat tárgyát nem is képrzhető panaszlevél alapján egyházmegyénk öt egy más tanítói képességének megfelelő, de morális tekintetben reá nézve kedvezőbb egyházbá tehetné át, — az elkezdett s reá és családjára részthozó utról térjen le, — ellenesetben a közgyűlésünk jóakarátával szemben is netalán tanúsítandó daczosság szülte súlyos következményekért önmaga lesz kénytelen hordozni a felelősséget.

Mely ezen figyelmeztetésnek az illető tanítóval jóakaratu atyai intések és tanácsok kíséretében leendő közlésével nagytiszteletű esperest ur megbízatik.

16. Tukacs Lajos kaploni h. lelkész kérvényt intéz közgyűlésünkhöz aziránt, hogy ottani egyháztags s jelenben egyik presbyter Nyiri Pál, ki 3 éven keresztül kifogástalan pontossággal fizette egyházi tartozását ipával Botos Andrásal együtt, de azt a 4-ik évben s azóta is folytonosan megtagadta, s illetőleg ipának Botos Andrásnak a külön fizetést megtiltotta azon okon, mert állítólag egy kegyencen vannak, mi ellen azonban szerinte nyomatékos indokok lennének felhozhatók: utasítsák közgyűlésünk által oda, hogy a Botosnál 2 évről hátralekban levő lelkési illetményt, vagy annak behozni engedje, vagy maga fizesse meg. — Egyszersmind kéri, hogy amennyiben Kaplonban a régi váltópénz fizetés van mai napig gyakorlatban s a váltó forint nem lett a törvény értelmében pengő forintra felemelve: mondassék ki és rendeltessék el közgyűlésünk által, hogy a törvénynek Kaplonban is van érvénye s az eddig fizetett váltó forint helyett egy új forint fizetessék papbér gyanánt.

Lelkész kérvénye a legközelebbi törvényszerű egyházlátogatás (canonica visitatio) alkalmával a helyszínen leendő megvizsgálás és intézkedés végett nt. esperest urhoz tétetik át, az erről jelentés az egyházlátogatási jegyzőkönyvben beíratván.

17. Nagy Károly dengelegi lelkész a fentebbihez hason tárgyban t. i. egy fizetni nem akaró egyháztags ellenében kérvényt intéz esperest urhoz vélemény adás s egyszersmind határozat végett. Mely kérvény közgyűlésünk előtt is felolvastatván.

Ennek megvizsgálásával s tapintatos elintézésével is nt. esperes ur biztatik meg.

18. Csombók Ferenc besenyődi iskolatanító 5 drb bizonyítvány kapcsában esperes urhoz beadott kérvényében bekebeleztesért s alkalmaztatásáért folyamodik.

Bizonyítványai rendben találtatván, kérelme megadatik s üresedés esetén alkalmazása elrendeltetik.

19. Az egyházmegye délvideki tanító-testülete nevében Vityi Bertalan ideigl. elnök és Báthory Sándor id. jegyző betérjesztik megvizsgálás és helybenhagyás esetén a nmélt. közoktatási minisztériumhoz leendő felterjesztés végett azon alapszabályokat, melyek alapján nevezett tanítói testület egyletté kíván alakulni.

Mielőtt közgyűlésünk a betérjesztett alapszabályok tárgyában érdemi leg határozhatna: megvizsgálás végett Asztalos György és gr. Dégenfeld József uraknak adja ki, véleményes jelentésüket jövő gyűlésünkre bevárván.

20. Jelen jegyzőkönyvnek nt. esperest ur elnöklété alatt, az általa kitűzendő helyen és időben leendő hitelesítésével.

Szilágyi Antal, Kubinyi Károly, Ujlaki Gábor tanácsbírák és Uray József, Vityi Bertalan lelkészek a két jegyző közbejöttével megbízatnak.

Hitelesített Gebén, 1880. nov. 25-én.

Az 1, 2, 10—20-ig levő számokat jegyzette Segesvári József.

A 3—9-ig bezárólag jegyzette Lövey Pál.

Tárgymutató.

1. Képviselők megbízó levelei: levéltárba tétetnek.
2. Gyűlés első tárgyalni a gyámit. alapszabályok tűztnék ki.
3. A gyámit. módosított alapszabályok megerősítetnek.
4. A gyámit. egyházmegyei választmány megalakittatik.
5. A gyámit. régi tagjai által befizetett díjak feletti rendelkezés.
6. Pócsik Endre olevai tanító az intézet tagja marad.
7. Dobrai kölesön-takarék-magtár alapszabályai kiegészítés végett visszaküldetnek.
8. A paraszjai és szaniszlói lelkész választások tudomásul vétetnek.
9. N.-ecsedí egyház takarékpénztári adóssága s ezzel összefüggő ügyekben: végzés, rendelkezés.
10. Államsegély iránti intézkedés.
11. Folyamodó egyházak, lelkészek és tanítók államsegély osztaléka megállapittatik s kiadatni rendeltetik.
12. Király-daróci ügyben: végzés, — újabb küldöttség kinevezése.
13. Király-daróci egyház pénzkezelese körül fölmerült bajok megvizsgálása ugyanazon küldöttségre bízatik.
14. Bolyaki András n.-ecsedí lakos kérvényére újabb végzés nem szükséges.
15. Báthory Sándor n.-károlyi kisebb tanító ellen beadott panaszlevél tárgyában: végzés.
16. Tukacs Lajos kaploni h. lelkész kérvényére: végzés.
17. Nagy Károly dengelegi lelkész kérvényére: végzés.
18. Csombók Ferenc besenyődi iskola tanító bekebelezetetik.
19. A délvideki tanító-egylet alapszabályai átvizsgálás és véleményezés végett bizottságnak adatnak ki.
20. Jegyzőkönyv hitelesítése iránti intézkedés.

